

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kommunstyrelsen

Svar på remiss - Ny finansieringsmodell för färdtjänst

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen godkänna samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till yttrande.

Sammanfattning av ärendet

Hörby kommun har mottagit *Överenskommelse om fortsatt finansiering av överlåtna uppgifter enligt färdtjänst- och riksfärdtjänstlag 2019 – remissversion* från Skånetrafiken, Region Skåne för yttrande. Ärendet handlar om att lämna ett yttrande över det utskickade remissunderlaget för en ny finansieringsmodell för färdtjänst. Kostnader för Hörby kommun bedöms till 4 263 483 kronor, en ökning om 443 997 kronor jämfört med 2018.

Den nya överenskommelsen utgår till stor del från tidigare överenskommelse från 2015 samt från aktuellt tilläggsavtal för år 2018. Den stora skillnaden är att tidigare kostnadsberäkning som utgick från föregående års kostnader med ett indexpåslag utgår och ersätts av en ny finansieringsmodell som är framtagen för att säkerställa grunderna för finansiering på längre sikt. Den nya finansieringsmodellen ska fungera så att Region Skåne har full kostnadstäckning för färdtjänstverksamheten och så att kommunen betalar den faktiska kostnaden för utförda färdtjänstresor inom kommunen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Det nya förslaget innebär en kostnadsökning för Hörby kommun. Region Skåne menar att kostnadsökningen till största del beror på genomförda kvalitetshöjande åtgärder. Till exempel en minimilön för och certifiering av chaufförerna samt att beställningscentralen tas över i egen regi. Åtgärderna väntas bland annat medföra bättre arbetsförhållanden för chaufförerna och nöjdare kunder.

Hörby kommun vill lämna ett antal synpunkter som sammanställts i yttrandet nedan.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Hörby kommun har mottagit *Överenskommelse om fortsatt finansiering av överlåtna uppgifter enligt färdtjänst- och riksfärdtjänstlag 2019 – remissversion* från Skånetrafiken, Region Skåne för yttrande. Ärendet handlar om att lämna ett yttrande över det utskickade remissunderlaget för en ny finansieringsmodell för färdtjänst. Kostnader för Hörby kommun bedöms till 4 263 483 kronor, en ökning om 443 997 kronor jämfört med 2018.

Region Skåne som regional kollektivtrafikmyndighet ansvarar för utförandet av färdtjänst och riksfärdtjänst i de 23 skånska kommuner de för närvarande har avtal med. Skånetrafiken är ansvarig förvaltning inom Region Skåne.

Den överlåtna verksamheten finansieras genom att kommunen utger ett bidrag till Region Skåne. Finansiering för 2018 utgår från ett tilläggsavtal för år 2018 beslutat i Kommunfullmäktige 2017-11-06 § 187 (KS 2017/333). Syftet med avtalet var att hitta en lösning som speglade kommunernas faktiska kostnader.

Enligt överenskommelsen från 2015 skulle ersättningsmodellen setts över senast 1 januari 2018 för att säkerställa grunderna för finansiering på längre sikt. Tidigare har kostnaderna beräknats utifrån föregående års kostnader tillsammans med en

Samhällsbyggnadsförvaltningen

indexuppräknning. Parterna nådde inte någon överenskommelse inför 2018 utan beslutade istället om gällande tilläggsavtal.

Region Skåne har inför 2019 tagit fram ett förslag till ett avtal för en överenskommelse om en ny finansieringsmodell för färdtjänst.

Avtalet ersätter gällande tilläggsavtal samt tidigare överenskommelse från 2015. Den nya modellen bygger på att kommunerna ska betala ett bidrag som motsvarar de faktiska kostnaderna för färdtjänstverksamheten i den egna kommunen. Indexuppräknningen utgår och ersätts av den nya modellen, istället kommer Region Skånes budgeterade kostnad för färdtjänstverksamheten ligga till grund för kostnaderna. Kostnaderna är fördelade på myndighetsutövning, beställningscentral och trafik kostnader samt ett procentuellt påslag för övergripande kostnader för verksamheten.

Tilläggsavtalet för år 2018 togs fram under förutsättning att samtliga berörda kommuner skulle acceptera tillägget samt skriva under avtalet. Det nya avtalet för år 2019 är ett helt nytt avtal mellan Region Skåne och kommunerna var för sig. Kravet på att samtliga kommuner ska skriva på avtalet har tagits bort. Regionen har tidigare haft svårt att få igenom förslag som innebär stora förändringar till kostnader jämfört med nuläge. Förändringen kan t.ex. underlätta för Regionen att få igenom framtida förändringar till avtalet som i sin tur påverkar kostnader för kommunen. Dock är det oklart exakt vad skillnaden innebär för Hörby kommun, t.ex. i fall en av kommunerna vägrar att skriva på.

Det nya förslaget innebär en kostnadsökning för Hörby kommun. Region Skåne framhåller att det är en pågående förändringsprocess med målet att öka kvaliteten och få nöjdare kunder som föranleder kostnadsökningen. Flera kvalitetshöjande förbättringar genomförts i färdtjänst- och sjukreseverksamheten under de senaste åren. Det ställs till exempel krav på minimilöner till chaufförerna liksom krav på certifiering av dessa för att de ska få köra. Dessutom kommer

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Region Skåne under 2018 starta upp och bedriva beställningscentral i egen regi vilket också medför ökade kostnader.

Kommun	Utfall 2017	Bidrag 2018	Budget 2018	Prognos 2019	Diff bidrag 2018 – prognos 2019 (%)
Hörby	3 878 364	3 819 486	4 156 907	4 263 483	12%

Delområde	Utfall 2017	Bidrag 2018	Budget 2018	Prognos 2019	Prognos 2020
Myndighetsutövning	16 749 467	17 905 627	17 449 959	18 423 634	18 000 000
Beställningscentral	20 910 779	19 112 975	23 244 041	24 154 816	24 600 000
Trafikkostnader (inkl. stödfunktioner)	110 769 491	115 081 399	119 148 878	127 686 157	131 500 000
Övergripande	5 937 189	0	6 393 715	6 810 584	6 964 000
Totalt	154 366 927	152 100 001	166 236 593	177 075 192	181 064 000

Region Skåne belyser att siffrorna är preliminära siffror och viss osäkerhet råder ju längre fram i tiden de avser. I nuläget finns dock inget som pekar på annat än en normal kostnadsutveckling för 2020 och 2021.

Fakturering av bidraget föreslås ske halvårsvis (februari och augusti) med samordnade avstämningar två gånger om året. Vid avstämningarna jämförs den debiterade kostnaden med den faktiska kostnaden för avsedd period. Kostnaderna regleras löpande i samband med fakturering.

Den ömsesidiga uppsägningstiden om 24 månader kvarstår.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Reseutveckling i Hörby kommun 2010-2017

Enligt statistik från Skånetrafiken har antalet färdtjänstresor i Hörby kommun ökat konstant under tiden Hörby kommun har haft avtal med Region Skåne, från 8 080 resor 2009 till 14 803 resor år 2016, dvs en ökning på 83 %. Under samma tidsperiod har antalet enkelresor bland de andra kommunerna ökat i snitt med 7 %. Samtidigt har medelreslängden i Hörby kommun varierat från år till år mellan 17,82 km per resa i 2009 till 14,84 km året 2016. Snitt medelreslängd bland de andra kommunerna för året 2016 är 13,06 km, dvs. cirka 14 % lägre än i Hörby. Kommunen har inte ännu mottagit fullständig statistik från 2017. Under Q1 och Q2 2017 var antalet enkelresor i Hörby kommun 7794 resor, så ökningen av resor tenderar att fortsätta.

Tidplanen för den fortsatta processen

- Remissvar med synpunkter senast 7 maj
- Omarbetningstid i Region Skåne 7-14 maj
- Beslut i Region Skåne, KTN 21 maj, RS 31 maj, RF 19 juni
- Slutligt erbjudande skickas ut till kommunerna 20 juni
- Beslut i kommunerna senast 15 oktober
- Avtal tecknas senast 31 oktober
- Avtal träder ikraft 1 januari 2019

Ekonomiska konsekvenser

Den beräknade kostnaden för Hörby kommun år 2019 är 4 263 483 kronor. För 2018 beräknades Hörbys kostnader till 3 819 486 kronor. Socialnämndens budget för färdtjänst kommer därmed behöva utökas med motsvarande mellanskillnad om 443 997 kronor.

Yttrande

Hörby kommun vill lämna följande synpunkter:

Samhällsbyggnadsförvaltningen

- Hörby kommun ställer sig positiva till att Region Skånes intention är att ta fram ett fungerande avtal där båda parternas ansvar förtydligas samt där det tydligt redogörs för vilka kostnader som avses ingå i bidraget.
- Hörby kommun anser det också positivt att Region Skåne arbetar för effektivare handläggningstider, bättre arbetsförhållanden för chaufförer samt för en ökad andel nöjda kunder.
- En ny delkostnad införs, "Övergripande kostnader". Kostnaderna för Övergripande kostnader går från 0 kronor till cirka 6,8 miljoner för år 2019. Delkostnaden förklaras som stödfunktioner, det vill säga funktioner som ligger utanför affärsområdet Serviceresor, som krävs för att upprätthålla verksamheten. Kostnaderna omfattar exempelvis Skånetrafikens ekonomienhet, kommunikationsenhet, planeringsenhet, upphandlingsenhet, IT-enhet, HR-enhet, avdelning Försäljning samt Skånetrafikens ledningsfunktioner. Kostnaden beräknas genom ett procentuellt påslag, för närvarande 2 %, av kommunens totala kostnad. För Hörby kommun innebär detta cirka 80tkr.

Hörby kommun framför frågan om det kan anses rimligt att kommunerna ska stå för dessa övergripande kostnader som bör ingå i Skånetrafikens ordinarie verksamhet. Övergripande kostnader utgör 3,85 % av totalkostnaden, i överenskommelsen om fortsatt finansiering står det 2 % under avsnitt 14.2. I det fall de övergripande kostnaderna ska följa avsnitt 14.2 i överenskommelsen, (vilket Hörby kommun ifrågasätter) får de inte uppgå till mer än 2 % = 3 405 232 kr. Alltså speglar inte den procentuella andelen 2% den faktiska kostnaden. Det anses därför finnas en risk att den

Samhällsbyggnadsförvaltningen

procentuella andelen om 2 % på kort sikt kommer att öka.

Gällande kostnader för IT-enheten ingår det även kostnader för IT-stöd under delen beställningscentral, vilket gör att det framgår som en dubbel kostnad. Då en dubbel kostnad inte är önskvärd bör det förtydligas i avtalet vad som ingår var.

- Det är önskvärt med en tydligare redogörelse för beräkningen av transportkostnaderna och vad som påverkar den faktiska kostnaden för antalet utförda färdtjänsttransporter. Tidigare har till exempel resans längd ingått i beräkningen. Det framgår inte om detta kommer gälla även fortsättningsvis. Det bör även framgå hur ersättningen till chaufförerna och den beslutade minimilönen ingår i kostnaden.
- Informationen om de olika kostnadsdelarna per kommun anses otillräcklig. Det behövs bättre insyn i hur de olika kostnaderna är fördelade på respektive kommun och del. Kostnaderna för Hörby kommun bör således delas i de olika kostnadsdelarna för att tydliggöra vad det är som kostar vad.
- På grund av den korta tidplanen hinner Kommunförbundet Skåne inte sammanställa en rekommendation till kommunerna. Även tjänstemannasamråden har legat tidsmässigt fel för att öppna upp för dialog kring den nya finansieringsmodellen. Vid senaste tjänstemannarådet i oktober 2017 låg endast fokus på det tillfälliga avtalet. Hörby kommun anser att överenskommelsen borde ha tagits fram genom dialog istället för att endast gå ut som information.
- Kommunförbundet Skåne har tidigare belyst gränsdragningen till LOU. Hörby hade önskat mer information om resonemanget kring det då det kan finnas en liten risk att tjänsten kan bedömas som otillåten direktupphandling. Det

Samhällsbyggnadsförvaltningen

bör därför förtydligas något i avtalet om upphandling och kommunens roll i förhållande till det.

- Tidplanen för sista beslutet om det slutliga erbjudandet har beredningstiden 20 juni – 15 oktober. Hörby kommun anser att detta är en väl kort tidplan i förhållande till beredningstiden över sommaren för ett beslut som ska tas upp i kommunfullmäktige.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen godkänna samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

Missiv remissunderlag 180314

Remissversion_180314_Ny Överenskommelse med kommun om fortsatt finansiering från 2019

Bilaga ekonomi till remissunderlag_20180314

Beslutet skickas till

Skånetrafiken, 281 83 Hässleholm

Åsa Ratcovich

Samhällsbyggnadsch
ef

Lina Lindström

Strategisk
planarkitekt

Mikael Wallberg

Planerings- och utvecklingschef